

**A fogeltávolítás műtéttana I.
Javallatok, ellenjavallatok.
A fogeltávolítás
biomechanikája, sebészi
technikája.**

Fogeltávolítás – csonkító műtéti beavatkozás, lágyszövet- és csontszövet létrehozásával

- Javallat
- Műtéti terv
- Műtét
- Utókezelés

Mindig azzal a
legkisebb beavatkozással
kell dolgoznunk, amitől még a
legjobb eredmény
várható.

Eltávolíthatunk:

- beteg, fájdalmat okozó
- beteg, de fájdalmat nem okozó,
valamint, bizonyos esetekben
- ép fogakat is.

Döntés a fogeltávolításról

JAVALLATOK

abszolút > relatív I. > relatív II. > relatív III.

ELLENJAVALLATOK

abszolút > relatív I. > relatív II. > relatív III.

Döntés a fogeltávolításról

JAVALLATOK

ELLENJAVALLATOK

A javallatok széles csoportjában a **feltétlen** javallatok igen ritkák, azonban esetükben minden ellenjavallat felülbíráható

Ritkábbak, de ha fennállnak, akkor a döntésnél **általában** nagyobb súllyal esnek latba, mint a javallatok

A fogeltávolítás javallatai

A fogeltávolítás minden esetben egyedi elbírálást igényel több tényező figyelembe vételével.

Ilyen tényezők:

A beteg általános állapota, egyéb megbetegedései, a fog által kiváltott gyulladásos folyamat, a fog állapota, fogágy állapota, fogazati státusz, egyéb körülmények.

A fogeltávolítás javallatai

- Súlyos, tovaterjedő fogeredetű gyulladások (ritkák, azonban az extrakció **feltétlen** [„abszolút”] javallatát jelentik)
 - Phlegmone
 - Odontogen thrombophlebitis
 - Odontogen sepsis

A fogeltávolítás javallatai

Relatív I. javallatok:

- Fogeredetű akut v. krónikus gyulladást ill. gócbetegséget okozó fogak (ha más kezelési lehetőség nincsen)
- Parodontitis miatt nagyfokban mozgatható fogak, további parodontológiai kezelési lehetőség nélkül
- Konzerváló kezelésre ill. további felhasználásra alkalmatlan fogak
- Fogak ill. az állcsontok töréseinek bizonyos eseteiben

A fogeltávolítás javallatai

Relatív II. javallatok:

- Áttörésben visszamaradt fogak
- Számfeletti fogak, konnatális fogak
- Perzisztáló tejfogak, amelyek a fogáttörést akadályozzák
- Nem korrigálhatóan rendellenes helyzetű, valamint fogszabályozó kezelést akadályozó fogak
- Protetikai javallatok

A fogeltávolítás javallatai

Relatív III. javallatok:

- Hiányzó

 - személyi

 - tárgyi

 - anyagi feltételek

A fogeltávolítás ellenjavallatai

Feltétlen („abszolút”) ellenjavallatok

Általános műtéti ellenjavallatok

- Akut (kardiális, pulmonális, cerebrális) keringési katasztrófa: pl. myocardialis infarctus, coronaria thrombosis, stroke, shockos állapot
- Vérbépzőrendszeri megbetegedések (akut leukaemia, agranulocytosis)
- Állcsontokat ért terápiás dózisú besugárzás

A fogeltávolítás ellenjavallatai

Relatív I. ellenjavallatok

- Súlyos általános áll. (cachexia, anaemia, ...)
- Fokozott fertőzési hajlam (immunhiányos állapot, immunszuppresszió, szteroid th.)
- Heveny fertőzőbetegségek
- Akut szájüregi fertőzések
- Coagulopathia, anticoagulans therápia (előkészítés nélkül)
- Biszfoszfonátok tartós, magas dózisú alkalm.

A fogeltávolítás ellenjavallatai

Relatív II. javallatok:

Helyfenntartás

- Orthodontociai szempontok
- Protetikai szempontok

A fogeltávolítás ellenjavallatai

Relatív III. javallatok:

- Protetikai szempontok
- Esztétikai szempontok
- Gazdasági szempontok

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, **betegvizsgálat, kezelési terv készítése**
és érzéstelenítés

1. **Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése**
2. **Íny leválasztása**
3. **Lágyrészek védelme**
4. **Fogó felhelyezése**
5. **Az állcsont rögzítése**
6. **A fog eltávolítása**
7. **Sebellátás**
8. **Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről**

Betegvizsgálat, kezelési terv készítése

Az eltávolítandó fog külön vizsgálata az eltávolítás szempontjából

- Korona állapota
- Parodoncium állapota, mozgathatóság
- Röntgen felvétel
- Szomszéd fogak állapota

A fogeltávolítás technikájának meghatározása

Műtéti terv készítése – fogó, emelő, disszekció, sebészi fogeltávolítás

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. **Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése**
2. Íny leválasztása
3. Lágyszövetek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. Az állcsont rögzítése
6. A fog eltávolítása
7. Sebellátás
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése

A beteg fejének pozicionálása

- Fogorvosi szék magasság, háttámla beállítása
- Fejtámla beállítása

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. **Íny leválasztása**
3. Lágyrészek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. Az állcsont rögzítése
6. A fog eltávolítása
7. Sebellátás
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

Íny leválasztása

- **Balogh féle ínyleválasztó**
- **Raspatórium vagy véső (keskeny)**
- **Bein emelő**
- **Fogó csőre**

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. Íny leválasztása
3. **Lágyrészek védelme**
4. **Fogó felhelyezése**
5. Az állcsont rögzítése
6. A fog eltávolítása
7. Sebellátás
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

Lágyrészek védelme

- Ujjainkkal
- Felső állcsonton esetleg tükörrel

Fogó felhelyezése

- Fogó kiválasztása:
a fogó csőre és a gyökérfelszín görbületi sugarának összhangja – nagyobb felszínű kontaktus
- Fogó helyes tartása
- Fognyak minél apikálisabb megragadása

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. Íny leválasztása
3. Lágyrészek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. **Az állcsont rögzítése**
6. A fog eltávolítása
7. Sebellátás
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

Az állcsont rögzítése

- A lágyrészek védelemének fenntartásával ill. folytatásával

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. Íny leválasztása
3. Lágyrészek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. Az állcsont rögzítése
6. **A fog eltávolítása**
7. Sebellátás
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

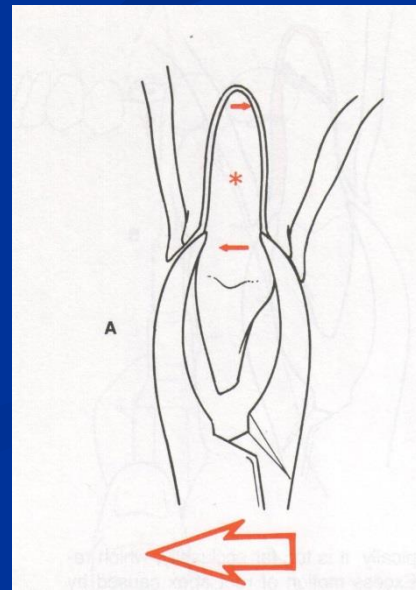
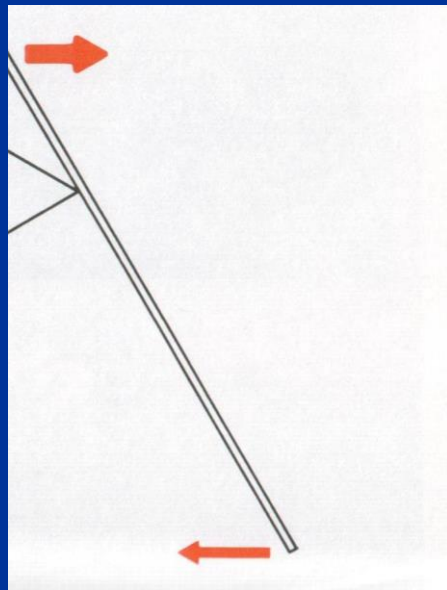
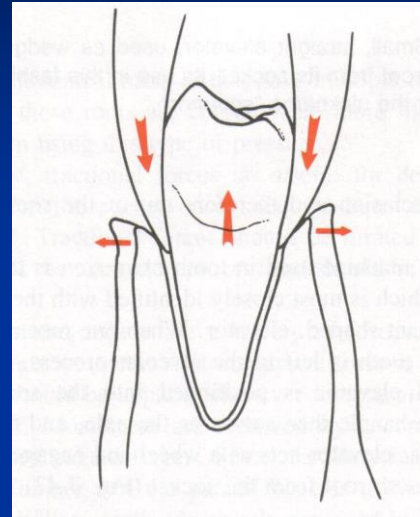
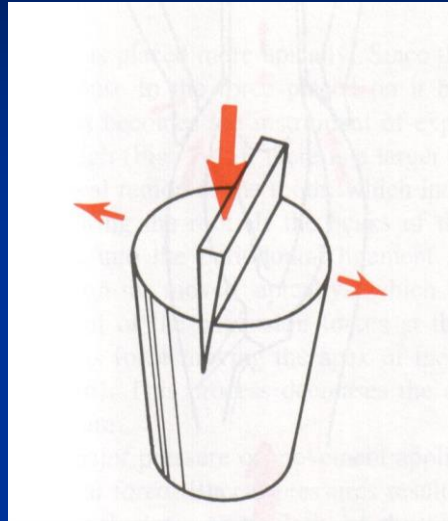
A fog eltávolítása

Az eltávolítandó fog típusának és egyedi anatómiájának megfelelően:

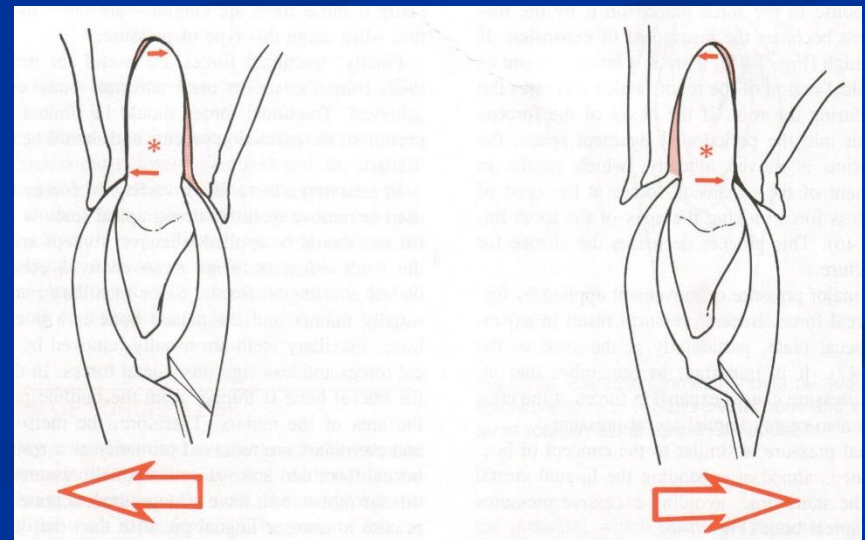
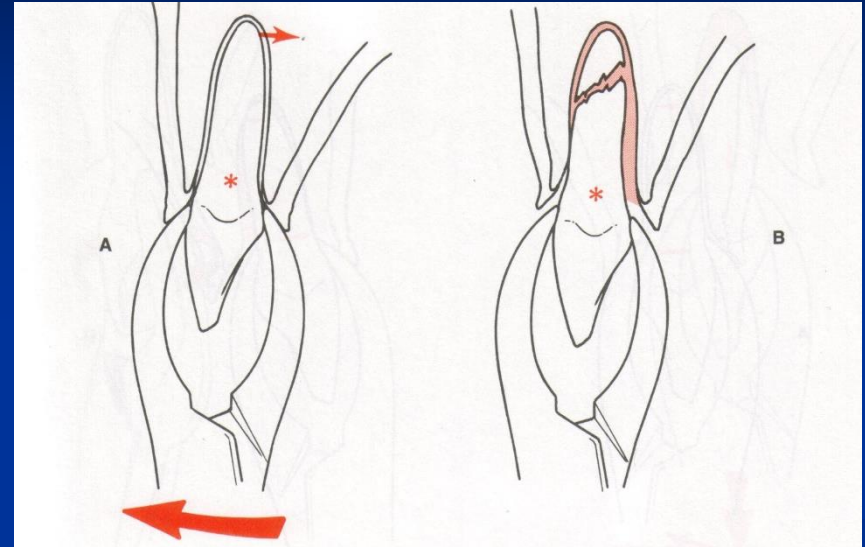
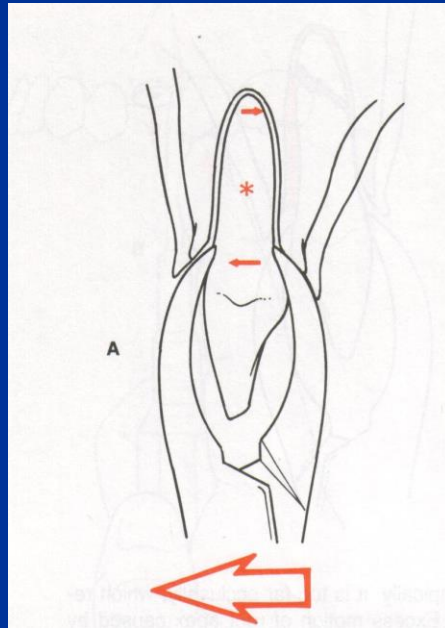
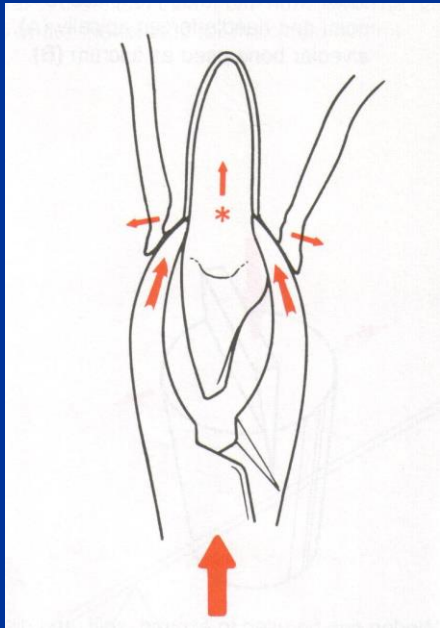
- Luxáció (vesztibuláris és orális irányban)
- Rotáló mozgás (a gyökér hossz tengelye körül)
- A két mozgásfajta kombinációja (kúppalást mentén mozgatva a fogat)
- Húzó mozgás – csak a fog eltávolításának utolsó fázisában

A fog eltávolítása

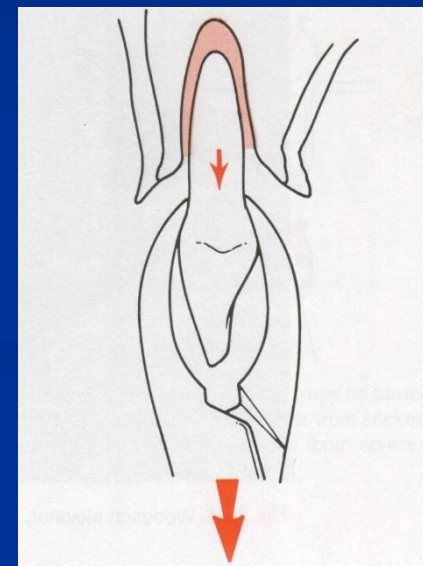
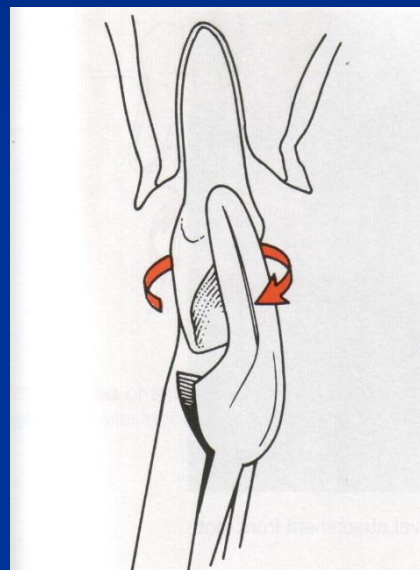
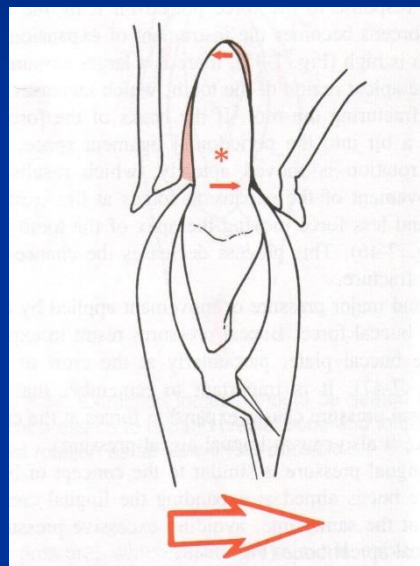
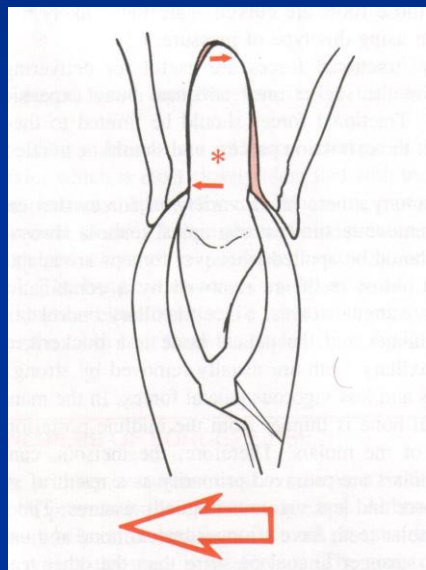
A fogeltávolítás biomechanikája

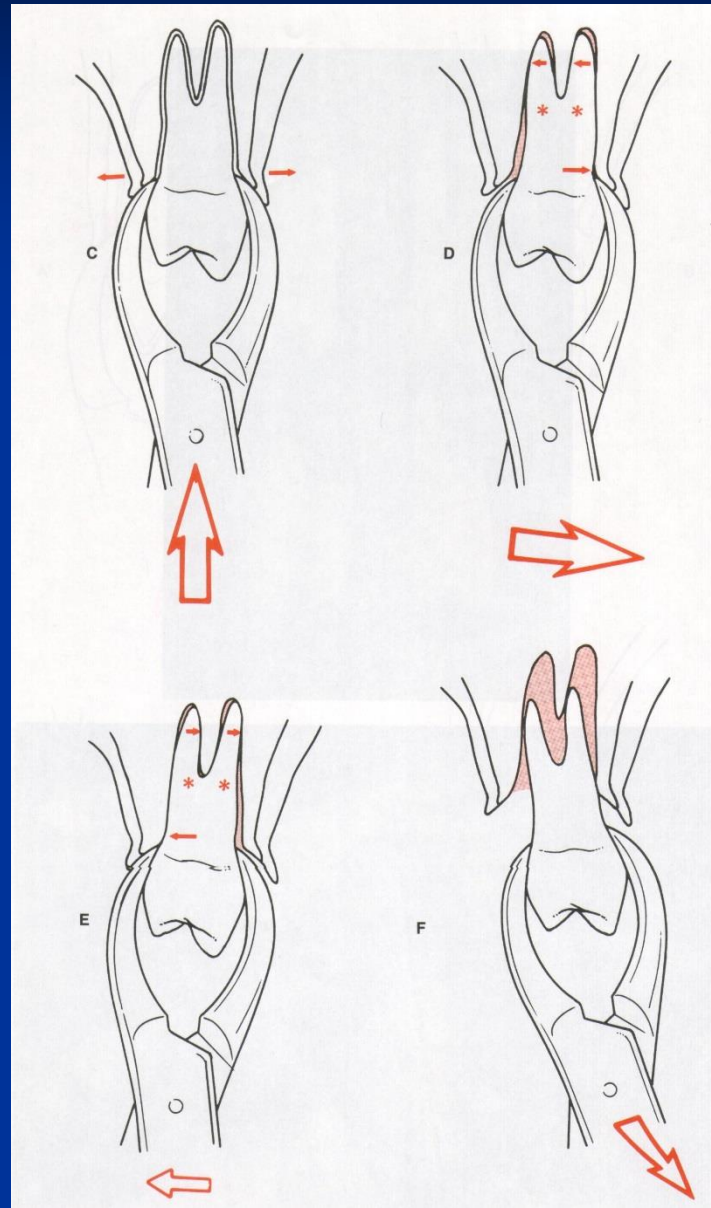
A fogeltávolítás biomechanikája

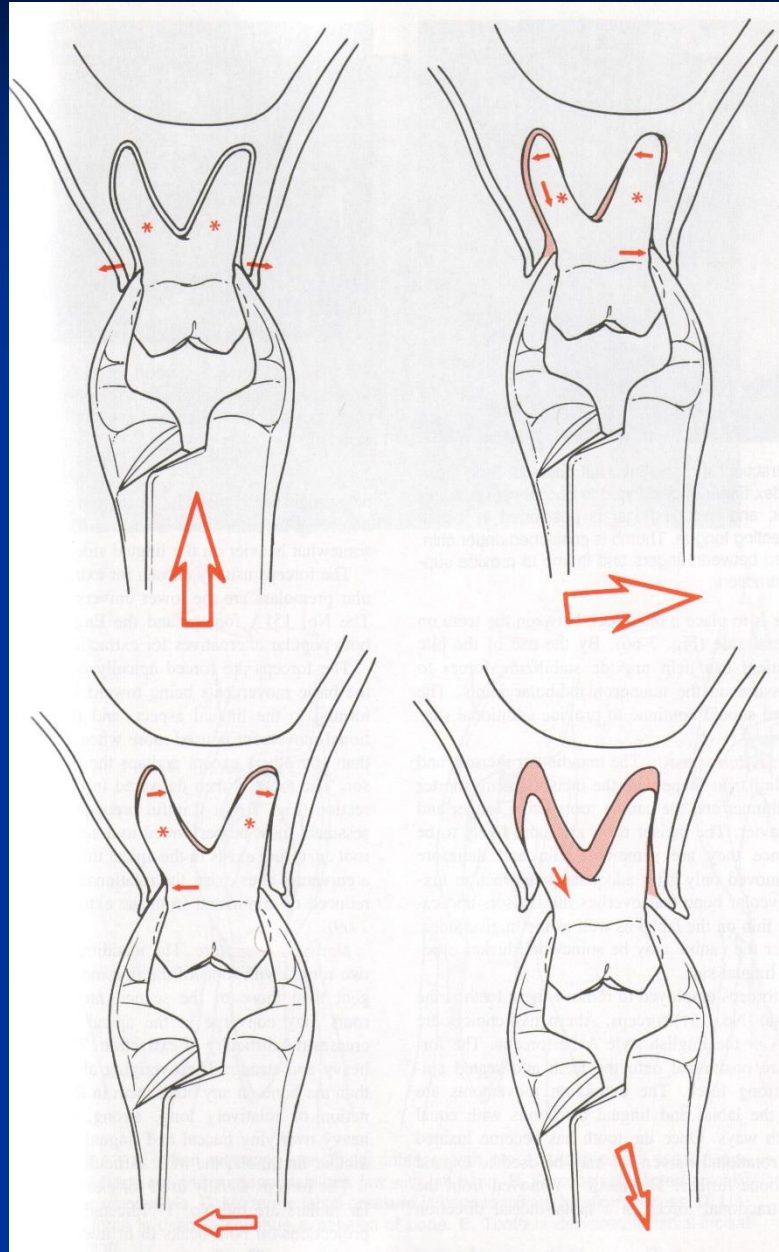
A fogeltávolítás biomechanikája

A fogeltávolítás biomechanikája

A fogeltávolítás biomechanikája

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. Íny leválasztása
3. Lágyrészek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. Az állcsont rögzítése
6. A fog eltávolítása
7. **Sebellátás**
8. Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről

Sebellátás

- Alveolus ellenőrzése, kitisztítása – letört alveolus szélek, fog szilánkok, kóros szövetek eltávolítása
- Fogeltávolítás esetleges szövődményeire utaló jelek vizsgálata (pl. felső moláris, premoláris fogaknál arcüreg sérülés, ...)
- Alveolus összenyomása
- Vérzés ellenőrzése, sz. e. csillapítása
- Gézgombócra haraptatás?

A fogeltávolítás menete

Anamnézis felvétel, betegvizsgálat, kezelési terv készítése és érzéstelenítés után:

1. Beteg elhelyezése, az orvos elhelyezkedése
2. Íny leválasztása
3. Lágyrészek védelme
4. Fogó felhelyezése
5. Az állcsont rögzítése
6. A fog eltávolítása
7. Sebellátás
8. **Felvilágosítás a posztexttrakciós teendőkről**

Felvilágosítás a posztextrakciós teendőkről

- Seb szívoogatása, öblögetés, köpködés tilos
- Étkezés
- Szájhygiéne
- Fájdalom csillapítás (sz. e.)
- Ellenőrzés

